

การบริหารนวัตกรรมอย่างยั่งยืนและพอเพียง

ผู้แต่ง: วรภัทร ภูเจริญ

สำนักพิมพ์: อริยชน

ปีที่พิมพ์: 2550

“การบริหารนวัตกรรมอย่างยั่งยืนและพอเพียง” เป็นหนังสือที่ผู้เขียนได้เรียบเรียงขึ้นจากแนวคิดและประสบการณ์ในการเป็นที่ปรึกษาให้แก่องค์กรรัฐและเอกชนต่างๆ โดยผู้เขียนได้แสดงทัศนะในการบริหารนวัตกรรมว่า “ไม่ลงมือทำ ก็ไม่รู้จัก ดังนั้น อย่าเอาแต่อ่าน อย่าเอาแต่ไปดูเขาทำกัน จงลงมือทำ ทำให้มาก ๆ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แล้วจะค้นพบนวัตกรรม” จากทัศนะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างการบริหารนวัตกรรมกับการจัดการความรู้ที่กลุ่มคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สูงและมุ่งมั่นในการทำงานรวมกลุ่มกันเพื่อดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงานของตนเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มสามารถปฏิบัติงานของตนได้ดียิ่งขึ้นและเพื่อบรรลุจินตนาการที่ยิ่งใหญ่ร่วมกัน (วิจารณ์ พานิช, 2549, 10) เนื้อหาหลักในหนังสือมุ่งเน้นที่การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การบริหารความรู้ และการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 30 บท 6 บทแรกเป็นการปูพื้นฐานความรู้เรื่องนวัตกรรมและการบริหารนวัตกรรมด้วยการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะนวัตกรรม (Innovator) ส่วนเนื้อหาบทที่ 7 - บทที่ 20 เป็นเรื่องการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนรู้ เครื่องมือในการจัดการความรู้เพื่อบ่มเพาะนวัตกรรม ซึ่งผู้เขียนได้นำหลักธรรมทางพุทธศาสนาสอดแทรกไว้ในเนื้อหาอย่างกลมกลืน ซึ่งนับว่าเป็นจุดเด่นประการหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ดังตอนหนึ่งที่ผู้เขียนได้อธิบายว่า

Constructionism Learning คือ การที่เราจะฝึกผู้เรียนรู้ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองเป็น สร้างองค์ความรู้ สร้างคำถาม หาใจหทัย กล้าคิด กล้าทำ ... *Constructionism Learning* เป็นการสร้างองค์ความรู้จากภายใน “ใจ” ออกมา รู้ใจตนเองก่อน เจอ “ธรรม” ที่ใจก่อน แล้วเรื่องภายนอกก็จะเรียนรู้ได้โดยง่าย”

*หัวหน้าสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเตอร์น

ไตรสิกขา = เรียนรู้ อริจิต อริศีล อริปัญญา (อริ = ใหญ่ สำคัญ เป็น Major เป็น Necessary)

ไล่เรียงไปเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. อริจิต = จะเรียนรู้ "จิต" ได้ ก็ต้องมีสติ ดังนั้น ฝึกสติก่อน
 2. อริศีล = คือเป็นปกติที่ใจ จะทำให้เป็นปกติได้ ก็ต้องรู้จัก และจะรู้จักได้ ก็ต้องมีสติ
 3. อริปัญญา = ความคิดที่ออกมาตอนจิตเป็นปกติ จะทำจิตให้ปกติ เป็นศีล (ศีล แปลว่า ปกติ) ก็ต้องหาใจ จะหาใจเจอได้ก็ต้องมีสติ
- กระบวนการที่ทำให้จิตเกิดอาการนั้น อยู่ที่ "ความคิด" (สังขาร การปรุงแต่ง ซึ่งดึงข้อมูล "สัญญา" มาใช้) ดังนั้น ในค่าย EQ จึงต้องสร้างตัว "รู้เท่าทัน" (สติ) เพื่อให้รู้ว่า
- (ก) เป็นความคิดที่เข้าไปปรุงแต่งจนจิตเกิดอาการ
 - (ข) หรือเป็นความคิดที่ผลิออกมาตอนจิตเกิดอาการอยู่
 - (ค) หรือเป็นความคิดที่ผลิออกมาตอนที่จิตปกติ จิตว่าง ไม่มีอคติ ไม่มีลำเอียง

เนื้อหาในบทที่ 21 - บทที่ 29 เป็นเรื่องการประเมินวัดกรรม บทบาทของผู้บริหารวัดกรรมตลอดจนเคล็ดลับและข้อคิดในการบริหารวัดกรรม เช่น "อย่าเร่งผล อย่าชิงสุกก่อนห่าม เพราะจะทำให้วัดกรรมหมดแรงบันดาลใจ หมดแรงคิด ท้อแท้ ทำหนเดียวเข็ด" "อย่าไปบ้าประเมินตัวเลข จงประเมินพฤติกรรม เช่น จำนวนความคิด จำนวน Patent ที่จด เพราะวัดกรรมเป็นวัฒนธรรม ไม่ใช่ระบบ" หรือ "จงคุยกันบ่อย ๆ ให้เกิดเกลียวความรู้จนเนียนไปกับเนื้องาน เป็นวัฒนธรรมการทำงานแบบวัดกรรม" เป็นต้น และบทที่ 30 เป็นถาม - ตอบ เกี่ยวกับการบริหารวัดกรรม

โดยภาพรวมแล้วหนังสือ "การบริหารวัดกรรมอย่างยั่งยืนและพอเพียง" เป็นหนังสือที่อ่านง่ายและสนุกเนื่องจากผู้เขียนใช้ภาษาเรียบง่าย ไม่มีศัพท์ทางวิชาการมากนัก ผู้อ่านจึงรู้สึกเหมือนได้ฟังผู้เขียนเล่าแนวคิดและประสบการณ์ในการบริหารวัดกรรม นับเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้สนใจเรื่องการบริหารวัดกรรม การจัดการความรู้ และองค์กรแห่งการเรียนรู้ จะได้อ่านหนังสือเล่มนี้เพื่อศึกษาแนวคิดและประสบการณ์ของผู้เขียนไปปรับประยุกต์ใช้

เอกสารอ้างอิง

วิจารณ์ พานิช. (2549). การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.